

Cizinec (Albert Camus)

1 První část.

druh: epika (jasný děj, lyrické úvahy Mersaulta, převážně v druhé části – filosofická stránka)

žánr: novela, pointa je v tom, že Mersault hledá smysl života, uvažuje o tom, že je to vše vlastně absurdní, uznává, že smysl života není, nenachází ho v tom, co si myslí společnost, ale vlastně je mu to asi jedno

téma: zvláštní člověk, kterého nikdo nechápe, smrt jako jediné východisko jeho situace, jeho poctivost, smířenost s jeho osudem, je souzen ne jen za vraždu, kterou provedl, ale i za svůj dosavadní život; vzdálenost kultury arabské a francouzské, vztah k náboženství, manželské a rodinné vztahy, morální zásady v kamarádství

motiv: cigarety, vězení, šibenice, soud, písek, moře, autobus, smrt, matka, útulek (pro důchodce), morálka, pláž, slunce, teplo, náboženství, lhotejnost, vnímá víc fyzické stránky Mersaulta než psychické, vedro je příčinou jak vraždy, tak v soudní síni – vlastně už ho to nezažívá, protože v cele je větší chlad

zařazení výňatku do kontextu díla: z konce díla, kdy se hlavní hrdina hádá s Kaplanem o bohu???, Mersault si stojí za svými činy, že odmítl Kaplana, že žil svůj život tak, jak jej žil

časoprostor: čas ani prostor blíže neurčen, pravděpodobně někdy z doby života autora, tedy první polovina 20. století, údajně se odehrává v Alžírsku, vesnice Mareng

kompoziční výstavba: chronologická, jediné retrospektivní vzpomínání ve vězení (třeba tatínek, který se šel podívat na popravu), členěno do dvou částí o 6 a 5 dalších částech, první je o samotném zločinu (jede na pohřeb matky, potká se s Marií, spřátelí se se sousedem Raymondem, jedou na pláž k jeho kamarádovi Massonovi, zastřelí Raymondova arabského pronásledovatele), druhá část se odehrává ve vězení a v soudní síni, začátek *in medias res*

2 Druhá část.

vypravěč: vypravěčem je sama hlavní postava

vyprávěcí způsoby: *–ich forma*

typy promluv: přímá řeč, nevlastní přímá řeč – myšlenky postav

jazyková stránka: v podstatě soudobá čeština, jednoduchý jazyk, občasné archaismy

postavy: **Mersault**, hlavní postava, vypravěč, cizinec. Cizinec v komunitě Arabů, ale i v komunitě Francouzů, jejichž morální konvence neuznává. Je chytrý (chytřejší než ostatní vězni), ale je mu v podstatě všechno jedno. Na ničem mu moc nezáleží, ale to je jeho povahou. Na konci už v podstatě rezignuje na jakoukoliv obhajobu, protože poznává, že soud je veden bez jeho vstupů, ačkoliv on je obžalovaný. Je emočně velmi plochý, což mu bylo při soudu přičteno na špatnou stránku.

Marie, jeho slečna, která se do něj upřímně zamiluje a chtějí se vzít. Je hodná a Mersault se jí opravdu líbí, přes jeho podivínství.

Raymond, Mersaultův soused a kamarád, je velice hrubý, chce vytrestat svoji bývalou přítelkyni, požádá Mersaulta o pomoc, on souhlasí, přestože ví, že dojde k fyzickému násilí na ženě.

Céleste, majitel restaurace, do které Mersault chodí na jídlo. Při soudním líčení chce Mersaultovi pomoci, je srdečný.

názor: Nejprve jsem to asi moc nepochopil, rozborová hodina mi pomohla. Jinak se mi kniha četla dobře.

kontext: Dělam si poctivé zápisky.

zdroje:

- CAMUS, Albert. *Cizinec* Online. ? ?, ? Dostupné z: <https://www.gmct.cz/media/files/library/PDF/Cizinec%20-%20Albert%20Camus.pdf>. [cit. 2025-01-22].